

Susret s domovinom

Mato Mojaš

Svake godine, osobito u ljetnim mjesecima, hiljade naših iseljenika iz raznih krajeva svijeta dolazi u posjetu, na viđenje, svome Starom kraju s kojim ih vezuju uspomene iz djetinjstva i ljubav prema svojim najbližim, svome na-



Fredsjednik Općinske skupštine inž. Anze Božinović privedio je prijem u Kneževom dvoru u čast iseljenika koji su posjetili Dubrovnik

rodu i domovini. Teške ekonomske prilike prošlih vremena primorale su ih da u mladim danima teška srca napuste svoje najbliže i svoj djedovski prag u nadi da će u dalekom svijetu doći do zarade te tako osigurati sebi opstanak i pomoć rodbini od koje su se odijelili.

Na svom životnom putu nailazili su na kojekakve poteškoće. Naporan je bio rad kojega su se prihvaćali, ali stvaranje svojih potpornih i drugih organizacija davalo im je podstreka i snage da ustraju u životnoj borbi, stvaralo im je raspoloženje i radni elan, a u slobodnim časovima odušak u razgovorima i sjećanjima na svoje najmilije i na svoju rođenu grud. Ljubav prema Starom kraju i domovini dolazila je do izražaja na razne načine. Kada su naši narodi proživljavali najteže dane u borbi za slobodu moralna i materijalna pomoć naših iseljenika dolazila je do punog izražaja. Ta pomoć i podrška manifestirala se u raznim vidovima, kao što se stalno odražava i danas u pomoći za gradnju seoskih puteva, na elektrifikaciji sela, u gradnji škola, prosvjetnih domova, zdravstvenih stanica itd. Iako su se nalazili daleko u prekomorskim i drugim zemljama stalno su gajili ljubav prema svom narodu, pratili njegov razvitak, radovali se uspjesima i suosjećali u najtežim danima. Mnogi su se poslije neke ušteđevine vraćali, a mnogi su našli svoje stalno prebivalište u novoj domovini. Ali ne zaboravljaju svoj Stari kraj i sa svojom starom domovinom održavaju veze, posjećuju je pojedinačno, u manjim i većim grupama putem iseljeničkih organizacija i društava.

Svake godine organizuju se tradicionalne turneje kroz najljepše predjele naše zemlje, a osobito u danima »Iseljeničkog tjedna«. Tako ove godine Matica iseljenika Hrvatske organizirala je u suradnji s »Generalturistom« iz Zagreba tri turneje po Jugoslaviji. Učesnici prve turneje po dolasku u domovinu krenuli su 14. lipnja iz Zagreba na Plitvička jezera. Poslije povratka u Zagreb bili su na izletu u Somboru, te nakon toga otputovali u Sisak i Beograd. Iz Beograda priređen im je izlet u Pančevo gdje su posjetili Poljoprivredni kombinat Beograda. Pojedinci su izrazili želju da vide neko poljoprivredno dobro, »jer su mi rekli neki u Americi da u Jugoslaviji nema blaga. Zato molim vas omogućite mi da se uvjerim da to nije tako.« Prigodom izleta zaista su imali što da vide. Bili su zadovoljni i radosni. »Hvala vam! Omogućili ste nam da dosta toga vidimo. Ponosimo se sa svim onim što ste do sada učinili. Svakome ćemo pričati da sazna kako je u našoj rođenoj zemlji.«

Iseljenici su razgledali Beograd i iznenađivali se njegovim razvojem. U skupštini grada Beograda priređen im je svečani prijem. U Dubrovnik su stigli 19. lipnja poslije podne. Na aerodromu dočekani su od predstavnika Općinskog odbora Matice iseljenika Hrvatske Dubrovnik kojom prigodom su im dvije omladinke u konavoskoj narodnoj nošnji predali kitice karanfila i zaželjeli dobrodošlicu. Srdačan je bio susret, radost i veselje izražavalo se na licima, u razgovorima i raspoloženju. Pričanju o doživljajima nije bilo kraja. Divili su se prirodnim ljepotama Župe Dubrovačke, sve ih je interesiralo i u takvom raspoloženju i veselju autobus ih je doveo do hotela »Petka« gdje su smješteni. Iako umorni neki su željeli odmah što više vidjeti i što više razgovarati s domaćinima. U tome je prednjačio Đurinec Joža rodom iz Križevaca koji je otišao u Ameriku kao omladinac od osamnaest godina, a sada prvi put dolazi u Jugoslaviju nakon 54 godine. U razgovoru jednom prigodom sav oduševljen je rekao: »Nikad nijesam mogao vjerovati niti zamisliti da će se prirediti doček i prijem nama malim ljudima onako kako smo doživjeli u Zagrebu, Beogradu i svuda gdje smo sada dolazili. Kada se vratim i kada budem pričao svojim prijateljima i poznanicima u Americi sigurno mi neće vjerovati.« Joža živi u Sarasoti (Florida) 28 godina i priča o životu i radu naših iseljenika. Raduje se i veseli napretku naše zemlje. Sve ga zanima i interesira. U iseljeništvu vrlo je aktivan. Član je Slovenske potporne sveze, Hrvatske bratske zajednice — odsjek 254 »Nada« i član je Srpskog saveza.

Učesnici turneje većinom su rodom iz Hrvatskog Zagorja koji su zbog ekonomskih razloga iselili kao omladinci. Među njima je Aleksa Matijević rodom iz Braslave 40 km od Zagreba. Iselio je 1912. kada mu je bilo 17 godina i došao je sada prvi put poslije 50 godina. Stevo Mitković rodom iz Dugog sela kod Zagreba iselio je u 20.

godini i posjećuje staru domovinu poslije 50 godina. U grupi se nalazi i omladinka koja je rođena u Americi i pripada trećoj generaciji. Došla je u društvu starih naših iseljenika da vidi zemlju svojih djedova koji su joj mnogo o njome pričali. Najstariji član grupe koji također prvi put dolazi da vidi Jugoslaviju i da je upozna poslije 56 godina, od kako je napustio, nije imao sreće doći u Dubrovnik kome se radovao, da vidi po pričanju najljepši grad na svijetu, jer je na putu od Zagreba obolio.

Istog dana kada je stigla grupa iseljenika prve turneje doputovali su: Džimi Sauders — predsjednik Ujedinjenog Makedono-kanadskog komiteta iz Toronta (Canada) i Koce Harbov — sekretar Komiteta u pratnji Bojka Zatenka predstavnika Matice iseljenika Makedonije. Predstavnici Ujedinjenog Makedono-kanadskog komiteta iz Toronta, najveće makedonske iseljeničke kolonije u inozemstvu došli su na IV kongres jugoslavenskih slavista koji se održao u Ohridu od 24. do 28. svibnja ove godine. Isto veče bili su u društvu predstavnika Općinskog odbora Matice iseljenika. Mnogo su se radovali što su posjetili Dubrovnik. Srdačni su bili razgovori, puni oduševljenja na sve ono što se u Jugoslaviji stvara i izgrađuje. Pričali su i o radu makedonskih iseljeničkih organizacija i društava. »Naš Ujedinjeni Makedono-kanadski komitet obuhvaća rad 27 makedonskih društava u Canadi. Najviše Makedonaca živi u Torontu, gdje ih s potomcima ima preko 40.000. U gradu 93% restorana nalazi se u rukama Makedonaca, oko 800 restorana. U gradu Windsor živi oko 4000 Makedonaca, u Hamiltonu do 5000, u Niagar Faus oko 1000, u Oshawi 1000 itd. Naš Komitet u Torontu uskoro počinje s gradnjom doma, velike društvene zgrade u kojoj će se nalaziti dvorana sa 1200 sjedišta, druga manja sa 800 sjedišta, te prostorije za društvene igre, kancelarije Komiteta i društva. Imamo svoj nogometni klub i nedavno smo igrali s hrvatskim klubom u Torontu. Svake godine na 2. VIII



Grupa Matice iseljenika Hrvatske na putovanju po Jugoslaviji razgledala je znamenitosti Dubrovnika. Sa iseljenicima pred Kneževim dvorom nalazi se drug Mato Mojaš, predsjednik Matice iseljenika u Dubrovniku

prigodom nacionalnog praznika Makedonskog naroda (Iлиндenski ustanak 1903.) priređujemo veliku priredbu i zabavu i to je naša najveća manifestacija tokom godine.»

Iseljenici su 20. lipnja autobusom obišli predjele Lapada i predgrađa Dubrovnika. Razgledali su kulturno-historijske spomenike, posjetili gradilišta i upoznali se sa



Predsjednik Općinske skupštine inž. Ante Božinović srdačno je pozdravio braću iseljenike na priređenom prijemu. Voda grupe iseljenika Ivo Robaš zahvalio se u ime iseljenika na prijemu i dočeku.

znamenitostima Dubrovnika. U 12 sati predsjednik Općinske skupštine Dubrovnik inž. Ante Božinović priredio je svečani prijem u Kneževom dvoru, pozdravio iseljenike i zahvalio im dobrodošlicu. Prijemu su prisustvovali predstavnici Općinskog odbora Matice iseljenika i drugih društvenih organizacija. Voda grupe iseljenik Robaš Ivo u ime svih iseljenika zahvalio se na prijemu i dočeku: »Mnogo Vam zahvaljujemo na dočeku, lijepom prijemu i svemu što ste nam ovom prigodom priredili. Želim Vam mnogo uspjeha u Vašim nastojanjima. Vaši uspjesi nas vesele i radujemo se napretku naših naroda. Nadam se da ćemo se ponovno vidjeti i tada ponovno srdačno porazgovarati.«

Do odlaska isljenici su bili u razgovorima, razgledanjima i u društveno zabavnom odmoru. Drugog dana 21. lipnja otputovali su brodom za Split gdje su se zadržali u razgledanju grada i nove hidrocentrale »Split«. Poslije toga otputovali su u Trogir i nastavili put u Šibenik, Zadar, Karlobag, Rijeku, Opatiju, Postojnu, Ljubljano, Velenje, Celje, Maribor, Ptuj, Varaždin i Zagreb, gdje im je priređen svečani prijem. Time je završila prva turneja iseljenika koji su se od 14. do 28. lipnja nalazili u posjeti svojoj domovini.

Istog dana iz Dubrovnika otputovali su predstavnici Ujedinjenog Makedono-kanadskog komiteta s kolima Matice iseljenika Makedonije. Otišli su u Split te su nastavili putovanje put Ljubljane odakle su 24. lipnja napustili našu zemlju i krenuli u Canada.

Želimo da mnogi iseljenici dođu u susret s domovinom, da vide poslijeratni procvat i napredak svoje stare danas slobodne domovine.

Počasni konzul jugoslavenske kolonije u Peru posjetio Dubrovnik

Na službenom putovanju po Jugoslaviji, naš zemljak g. Ivo Martinić koji se nalazi u Limi na dužnosti počasnog konzula SFRJ u Peru posjetio je Dubrovnik.

G. Ivo Martinić je bio gost Matice iseljenika Hrvatske u Dubrovniku koja mu je u znak pažnje poklonila, album grada Dubrovnika. G. Martinić je posjetio i predsjednika Općinske skupštine inž. Antu Božinovića, sa kojim je ostao

u dužem razgovoru, te mu poklonio jedan srebrni tanjur sa grbom grada Lime, u znak pažnje i sjećanja naših iseljenika iz Perua na grad Dubrovnik.

Osim toga obišao je i našu bolnicu te se interesirao za nove potrebe ove ustanove, a ujedno je pogledao i medicinske aparate koje su prošle godine naši iseljenici iz Perua poslali na poklon dubrovačkoj bolnici. Sa članovima Uprave bolnice ostao je nekoliko sati u srdačnom razgovoru.



Generalni konzul g. Ivo Martinić na prijemu kod predsjednika Općinske skupštine inž. Ante Božinovića



G. Martinić predaje dar naših iseljenika iz Perua, srebrni tanjur od originalnog peruanskog srebra sa grbom grada Lime i natpisom: »Općini Dubrovnik — iseljenici iz Perua«.

